

Güncel

Türk Üreticileri Trump Duvarının Üzerinden Atlamayı Tercih Edecek mi?

Pazar büyüklüğü ve teşvikler, gümrük vergilerini artıran ABD'de üretimi cazip hale getiriyor. Ancak Türk üreticilerin ABD'de üretime yönelmesi kolay görünmüyor.

● Sinan Koparan

ABD Başkanı Donald Trump seçim kampanyası sırasında söz verdiği gibi başta ABD'ye karşı yüksek gümrük duvarları uygulayan ülkelere karşı olmak üzere geniş tarife artırımlarını açıkladı. Birkaç gün sonra ise ABD'ye misilleme yapmayan 75 kadar ülkeye gümrük vergisi uygulaması 90 gün askıya alındı ve bu süre zarfında tarife oranının alt limit olan yüzde 10 olarak uygulanacağı açıklandı. Çin ise 12 Nisan'dan itibaren geçerli olmak üzere tüm ABD mallarına uyguladığı gümrük vergisini yüzde 84'ten yüzde 125'e çıkarttı. Çin'in bu misillemesine karşılık olarak ABD'ye yaptığı ihracatta tarifeler önce yüzde 104'e, sonra yüzde 125'e, en son da yüzde 145'e yükseltildi. Sonrasında ise bilgisayar, cep telefonu, elektronik ve çip üretimi ürünlerinde ekstra gümrük vergilerinin tamamını kaldırdı. Trump'ın verdiği 90 günlük sürenin sonunda ya da kim bilir çok daha önce, bu tarifeler değişebilir. Şurası açık ki kapitalist dünyanın ticareti hiç olmadığı kadar belirsiz bir döneme girdi. Dünyanın en büyük pazarı konumundaki ABD, söz konusu tarifeleri pazarlık unsuru olarak kullanarak, ticaret açığını kapatmayı amaçlıyor.

Küresel ticaretin taşlarını yerinden oynatma pahasına atılan bu adımların sonunda ABD **sanayi** üretiminin daha güçlü ve verimli hale gelmesi amaçlanıyor. Bu sürecin en önemli adımlarından biri de ABD'nin dışarıdan aldığı ürünlerin ülke içinde üretilmeye başlaması. Kocaeli **Sanayi Odası** KSO Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, "Başkan Trump bu adımları yalnızca yerli üretimi teşvik etmek amacıyla değil, aynı zamanda uluslararası yatırımları ABD'ye çekmeye yönelik stratejik bir araç olarak kullanıyor" diyor. Bugün artık ABD'ye büyük ölçeklerle ihracat yapan küresel şirketler, ABD'de üretimin ne kadar uygulanabilir olduğunu

hesaplamaya başladı.

Bunlardan ilki Japonya merkezli otomotiv şirketi Nissan oldu. Otomotiv devi, Trump'ın açıkladığı gümrük vergilerinin ardından Rogue modelinin üretimi için ABD'de yatırım kararı aldı. Atılan adımların ardından üretim için ABD dışını tercih eden ABD'li şirketler de ülke içinde üretim yapmanın uygunluğunu hesaplıyor. Yapay zeka için çip üreten Nvidia, yapay zeka süper bilgisayarlarını ilk kez tamamen ABD'de üretecek fabrikalar tasarlamak ve inşa etmek için üretim ortaklarıyla birlikte çalıştığını açıkladı. Açıklamada, gelecek dört yıl içinde Nvidia'nın TSMC, Foxconn, Wistron, Amkor ve SPIL ile kurduğu ortaklıklar aracılığıyla ABD'de yarım trilyon dolara kadar yapay zeka altyapısı üretmeyi planladığı bildirildi.

Elbette bu dönemde ABD'ye ihracatı olan Türk şirketleri de gelişmeleri takip ediyor. Halihazırda ABD, Türkiye için Almanya'nın arkasından ikinci büyük ihracat pazarı konumunda. Uygulanan tarifeler çerçevesinde Çin'den açılan ABD pazarında bazı ürünlerde Türk şirketlerinin payının artması da söz konusu olabilir. **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Ülkemize uygulanacak olan düşük verginin yaratacağı fiyat avantajı ile rekabet üstünlüğü sağlayacağımız ürünleri iyi tespit etmeliyiz. Bununla birlikte bu ürünlerin ABD'ye ihracatını artırmak için; ABD'de lobi ve tanıtım faaliyetlerinden, lojistik depolama vb. altyapıların oluşturulmasına, ihracatı destekleyecek devlet teşviklerinden, fuar, heyet ziyaretleri gibi etkinliklerin artırılmasına kadar birçok önlem ve aksiyon birlikte hayata geçirilmelidir" diyor ve devam ediyor: "Orta ve uzun vadede ise, başta ABD'ye hedeflenen 100 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmak olmak üzere ABD ile

kalıcı ticari ve teknolojik iş birliklerinin hayata geçirileceği bir strateji oluşturulmalıdır. Gümrük vergilerinin bu şekilde kalacağı varsayarak, ABD pazarına üretimi hedefleyen diğer ülke yatırımlarının ülkemize çekilmesi bu sürecin bir ayağı olacaksa, diğer ayağı da ABD'nin söz konusu vergilerle hedeflediği «ABD'de üretimin tekrar hayat bulması» için, güçlü olduğumuz sektörlerde ABD ile yatırım ve know-how iş birliği olanakları araştırılmalı ve değerlendirilmelidir."

Türk-Amerikan İş Adamları Derneği (TABA) Genel Başkanı Süleyman Ecevit Sanlı ise BloombergHT canlı yayınında konuya ilişkin olarak, "Biz eyalet bazlı ilerliyoruz. Her eyalet ayrı fırsatlar içeriyor. KOBİ ve üstündeki şirketlerimizin mental açıdan hazırlandığını gözlemledik. Son tarife olayları Türkiye'deki müteşebbislerin önünü açacaktır. Belirli sektörlerde Türkiye'nin güçlü kasları var. Halı, seramik, kuyumculuk gibi. Son dönemde mobilya da buna eşlik etmeye başladı. Ayrıca işlenmiş gıdada istenen payı almış değiliz. Daha önce hammadde olarak gönderdiğimiz; demir, çelik, alüminyum sektörlerinde de bu vergilerden sonra fırsat doğabilir" diyor.

Elbette Türk firmalar bölgedeki yatırımları için bebek adımları ile başlamayı tercih edeceklerdir. Ayhan Zeytinoğlu, "ABD pazarı, firmalarımız için stratejik bir hedef olmayı sürdürüyor. Türkiye'nin ABD pazarında şimdilik nispeten düşük olan tarife avantajını kullanarak pazar payını artırması olası. Önümüzdeki dönemde bu pazarda rekabet gücünü koruyabilmek adına, özellikle büyük hacimli ihracat yapan firmalar için bu strateji giderek daha fazla gündeme geliyor. Bugün birçok Türk firmasının ABD'de distribütör ya da satış ofisi kurarak bu pazarda tutunmaya çalıştığını da biliyoruz" diyor.

ABD pazarına açılma konusunda Türk şirketlerin önünde başarılı bir örnek de bulunuyor. Koç Holding, Sabancı Grubu, Yıldız Holding, Doğu Grubu, Borusan Holding, Ciner Grubu ülke yıllar önce yatırım gerçekleştirdi. Yakın dönemde Arçelik, ABD'li Whirlpool'un Avrupa'daki iştiraklerini "Beko Europe" adlı yeni ortak şirket çatısı altında birleştirerek dünyanın en büyük ikinci beyaz eşya üreticisi konumuna geldi. Sabancı Holding'in yüzde 100 iştiraki Sabancı İklim Teknolojileri A.Ş. çatısı altında faaliyet gösteren ABD merkezli Sabancı Renewables Inc. de ülkedeki Türk yatırımlarından.

ABD'de yatırım yapan Türk şirketlerinden Kontrolmatik de Ankara'ya yaptığı Pomega fabrikasının bir benzerini ABD'de de hayata geçirmek için çalışmalarını sürdürüyor. Güney Carolina eyaletinde 279 milyon dolarlık lityum-iyon pil hücresi ve enerji depolama sistemleri fabrikası yatırımı yapacak olan şirket, projeyi 2026 yılında tamamlamayı hedefliyor.

Elbette tüm bu yatırımlar oldukça uzun soluklu bir yolculuk ve tüm şirketlerin bu denli büyük bir operasyonu bir solukta gerçekleştirmesi düşünülemez. Diğer yandan bu işin matematiğini de iyi hesaplamak gerekiyor. Yani üreticiler için Türkiye'de üretip vergilerle ABD'ye satmak mı yoksa yerinde üretmek mi daha avantajlı? Ayhan Zeytinoğlu, "Hangi durumun daha avantajlı olduğu ürünün katma değerine ve ölçek ekonomisine bağlı olarak değişir. Türkiye'de üretip ABD'ye satmak halen birçok sektör için maliyet açısından avantajlı. Ancak ABD'nin uyguladığı gümrük tarifeleri ve jeopolitik belirsizlikler düşünüldüğünde, bazı sektörlerde yerinde üretim daha istikrarlı ve uzun vadeli bir çözüm haline gelebilir. ABD'de işçilik maliyetlerinin yüksek olması

nedeniyle, emek yoğun sektörlerin bu pazarda üretim kararı alması çok rasyonel olmayabilir. Ancak otomotiv, savunma sanayii, ileri teknoloji ürünleri, medikal ekipmanlar, yazılım ve otomasyon gibi yüksek katma değerli sektörlerde, yerinde üretim hem lojistik avantaj hem de siyasi riskleri azaltma açısından mantıklı olabilir" diyor.

Elbette bu fikir doğrultusunda yola çıkan şirketlerin de işi hiç kolay olmayacak. Alarko Holding Eski CEO'su Ayhan Yavrucu, "Bir biçimde gittiğiniz yerde arazi bulacaksınız. Üreteceğiniz malın dünya piyasalarında Amerikan maliyetleriyle rekabet edip etmemesi bir sorun. Çevresel koşulları, oradaki işçilikleri, sanayinin girdilerini hepsini hesaplayacaksınız. Öyle olunca acaba orada üreteceğiniz mal sadece Amerikan pazarına satışta uygun mu olacak? Fizibil kılar mı? Kılmaz mı? Rekabet edebilmek için hangi koşulların olması gerekir? Bunları ayrıntılı bir biçimde incelemiden sadece bu tedbir anında 'hadi Amerika'ya gidelim, yatırım yapalım' kimse tarafından hemen benimseneceğini düşünmüyorum" diyor ve devam ediyor: "Bazı sektörler oraya gitmeyi gerektirebilir, gidebilir. Ama ABD artık sanayi ötesi bir topluma geçti. Yani post industrialization dediğimiz döneme geçti. Artık Amerikan toplumu bilgi teknolojisi satıyor, bilgi satıyor. Tamamen yapay zekaya, internete, bulut teknolojisine dayalı ürünler satıyor. Artık oralara doğru geçti. Yeniden tekstil üretiliyor, yeniden ayakkabı üretiliyor anlamında politikaların sonuç vereceğine doğrusu ben pek fazla inanmıyorum."

Üstelik ABD'de üretim yapmanın pek çok avantajı da söz konusu. Elbette en büyük avantaj, çok büyük bir pazara erişim. Ayrıca gümrük engellerinden kaçınma, tedarik zincirlerini sadeleştirme ve müşteriye yakın

olma gibi önemli kazanımlar söz konusu. Ayrıca, ABD'de üretim yapan firmalar bazı eyaletlerde vergi indirimi, teşvik programları ve Ar-Ge desteklerinden faydalanabiliyor. Özellikle Texas, Georgia ve North Carolina gibi eyaletler, yeni yatırımcıları çekmek için cazip fırsatlar sunuyor. Ancak zorlukları da göz ardı etmemek gerekir. Özellikle işçilik maliyetleri ülkede oldukça yüksek kalıyor. Ayhan Yavrucu, "Sadece işçilik değil robot teknolojisine dönseniz de zaten sizin kullanacağınız robot teknolojisini bugün artık Uzakdoğu'nun gelişmiş ülkeleri kullanıyor. Hatta Amerika'dan daha yoğun kullanıyor. Dolayısıyla siz bunu sadece iç pazara mı üretilip satacaksınız? İç pazara üretilip satarak sanayide rekabetçi olmak mümkün mü? Yüksek gümrük duvarlarının altında, bebek sanayiler dediğimiz dönemde, bu geçerliydi. Ama artık sanayiler globalleşip, bütün dünyada, çok uluslu şirketler vasıtasıyla dünyanın geneline üretebilir hale geldikten sonra ben gümrük duvarlarıyla bu işlerin artık istenilen sonucu vereceği konusunda endişeliyim" diyor.

Elbette ABD gibi büyük ve rekabetçi bir pazarda, sürdürülebilir üretim için belli bir ölçeğe ulaşmak gerekiyor. Mevcut durumda bu ölçeği sağlayabilecek şirket sayısı çok fazla olmayacaktır. Dalgakıran Grup Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Dalgakıran, "ABD'ye giden Türk üreticisi ölçek ekonomisine takılabilir" diyor ve devam ediyor: "Bunu zaten Amerika Ticaret Bakanı Türkiye'ye geldiğinde söyledi. O zaman görüşmede toplam ticaret hacmini 100 milyar dolara çıkarma hedefi konuşmuştu ama Ticaret Bakanı, 'sizin şirketleriniz çok küçük, ABD pazarında bu şirketlerin başarılı olması çok mümkün değil' dedi. Aslında Türkiye kendi hikayesinin maksimumuna dayandı. Yani bu düşünüş şekliyle bu kadar oluyor. Daha yukarıya

taşımamız mümkün değil. Artık dünyada rekabetçilikte en gerideki ülkelerden biriyiz şu anda. Türkiye'nin en üstten en alta bütün paydaşlarıyla tartışılıyor bu konu. Rekabet endeksine baktığın zaman Türkiye o rekabet endeksinde çok gerilerde. Biz bu kadar objektif konuları bile sübjektif alana doğru çekiyoruz. Biz neden rekabet endeksinde bu kadar gerideyiz?"

Süleyman Ecevit Sanlı da ölçek sorununa dikkat çekiyor ve "ABD gibi devasa talep olan bir ülkede, şirketlerin karşılaması gereken ölçek oldukça büyük. Bu anlamda işbirliklerinin olması gerekiyor. Şirketlerimiz ABD'ye girdiklerinde özellikle bölgenin finansal imkanlarını nasıl değerlendireceklerini eyaletler bazında inceliyorlar. Bu anlamda şirketlerimiz USA Select kapsamındaki gelişmeleri takip

etmeliler. Çünkü her eyaletin ayrı bir teşvik programı var" diyor.

Sonuç itibarı ile ABD'de üretim yapmak ülkedeki pazarın büyüklüğü ve teşvikler çekici olabilir. Ancak ölçek sorunu nedeniyle şirketlerin bir araya gelerek hareket etmesi daha akıllıca olacaktır. Bu nedenle şirketler için, kümelenme, iş birliği ve ortak yatırım modellerinin öne çıkması beklenebilir.

SEKTÖREL HABERLER

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu PMI Mart'ta 47,3 Olarak Gerçekleşti

Mart 2025 Önemli Noktalar:

- Üretim ve yeni siparişlerde yavaşlama sürdü
- Stoklar yatay seyretti
- İstihdamda hafif gerileme yaşandı

Özet:

Türk imalat sanayi sektöründe ivme kaybı, ilk çeyreğin son ayında da devam etti. Mart ayında üretim, yeni siparişler, istihdam ve satın alma faaliyetleri yavaşlarken, stoklardaki düşüş eğilimi sona erdi. Tedarikçilerin teslimat süreleri ise son altı aydır ilk kez kısaldı. Diğer yandan hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatları enflasyon Şubat ayına göre hafifledi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayi sektörünün kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, üretim, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve girdi stokları göstergelerinden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar, sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Manşet PMI endeksinin Mart ayında da eşik değer 50,0'nin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. 47,3 olarak ölçülen endeks, Şubat'taki 48,3 seviyesine göre azalma kaydederek 2024'ün Ekim ayından bu yana en düşük değeri aldı.

Mart'ta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama

sergiledi. Söz konusu yavaşlama geçen yılın Ekim ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü.

Anket katılımcıları, Mart ayında zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalması da etkili olduğunu belirtti. Üretimdeki yavaşlama eğilimi olarak 1 yıla ulaşırken aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi.

İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak Mart'ta istihdamı art arda dördüncü ay azalttı. Ancak bu azalış ılımlı gerçekleşti ve Aralık ayından bu yana en düşük oranda ölçüldü.

Mart ayında satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli bir değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, on aylık düşüş trendini sona erdirdi.

Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağladı. Teslimat süreleri son altı ayda ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı.

Mart'ta girdi maliyetleri, büyük ölçüde liradaki zayıflığa bağlı olarak keskin şekilde artmaya devam etti. Bununla birlikte, enflasyon hız keserek son üç ayın en düşük seviyesine indi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşlayarak yıl başından bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Hem yurt içi hem de yurt dışındaki zorlu piyasa koşulları, Türk firmalarının yeni sipariş almakta zorlanmasına yol açarak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın sürmesine neden oldu. Azalan talep baskısı, tedarikçilerin teslimatlarını Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda hızlandırabilmesini sağladı. Liradaki zayıflamanın devam eden etkileri nedeniyle enflasyonist baskılar güçlü seyrini korudu."

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Mart ayında üretim hacimlerini azalttı ve bu durum mevcut yavaşlama dönemini bir yıla taşıdı. Düşüş belirgin düzeyde ve geçen yılın Ekim ayından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Anket katılımcıları, zorlu talep koşullarının üretimde yavaşlamaya yol açan ana etken olduğunu belirtti.

mev.an. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mart verileri, yeni siparişlerdeki yetersizliğe bağlı olarak Türk imalat sanayi sektörünün üst üste dördüncü ay istihdam azalttığına işaret etti. Bununla birlikte söz konusu azalış oldukça ılımlı düzeyde ve 2025 yılının şimdiye kadarki en düşük oranında gerçekleşti.

mev.an. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişime yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl

Dünya Bankası Emtia Fiyat Verileri

2 Nisan 2025

	Unit		Annual Averages			Quarterly Averages				Monthly Averages			
			Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Mar	Apr-Jun	Jul-Sep	Oct-Dec	Jan-Mar	January	February	March
			2022	2023	2024	2024	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2025
Energy													
Coal, Australia **	\$/mt	a/	344.9	172.8	136.1	126.9	137.4	140.8	139.5	109.8	118.6	106.9	104.0
Coal, South Africa **	\$/mt		240.6	119.1	105.8	105.6	105.3	105.9	106.4	100.6	103.3	100.4	98.0
Crude oil, average	\$/bbl		97.1	80.8	78.7	80.6	83.6	77.9	72.9	74.2	78.2	73.8	70.7
Crude oil, Brent	\$/bbl	a/	99.8	82.6	80.7	83.1	84.9	80.2	74.6	75.6	79.2	75.2	72.6
Crude oil, Dubai	\$/bbl		97.0	82.0	79.7	81.6	85.0	78.4	73.6	75.6	80.1	75.0	71.7
Crude oil, WTI	\$/bbl		94.4	77.7	75.8	77.0	80.8	75.2	70.4	71.4	75.1	71.3	67.6
Natural gas, Index	2010=100		281.6	102.9	87.4	76.8	81.1	89.0	102.8	127.6	128.4	132.9	121.7
Natural gas, Europe **	\$/mmbtu	a/	40.34	13.11	10.96	8.75	10.03	11.50	13.57	14.41	14.66	15.34	13.24
Natural gas, U.S.	\$/mmbtu	a/	6.37	2.54	2.19	2.13	2.08	2.11	2.45	4.15	4.10	4.22	4.13
Liquefied natural gas, Japan	\$/mmbtu	a/	18.43	14.39	12.84	13.72	12.06	12.93	12.67	12.89	13.19	12.78	12.70
Non Energy													
Agriculture													
Beverages													
Cocoa	\$/kg	b/	2.39	3.28	7.33	5.68	8.52	6.83	8.29	9.56	10.75	9.86	8.08
Coffee, Arabica	\$/kg	b/	5.63	4.54	5.62	4.56	5.28	5.85	6.80	8.59	7.81	9.05	8.92
Coffee, Robusta	\$/kg	b/	2.29	2.63	4.41	3.43	4.26	4.93	5.03	5.64	5.41	5.81	5.69
Tea, average	\$/kg		3.05	2.74	3.04	2.68	3.15	3.26	3.06	2.72	2.78	2.69	2.69
Tea, Colombo	\$/kg	b/	3.87	3.56	4.13	4.20	4.19	4.07	4.04	4.05	4.08	4.00	4.07
Tea, Kolkata	\$/kg	b/	2.83	2.43	2.81	1.65	3.05	3.55	2.98	1.86	2.00	1.80	1.77
Tea, Mombasa	\$/kg	b/	2.45	2.23	2.18	2.19	2.21	2.16	2.17	2.24	2.24	2.25	2.22
Food													
Oils and Meals													
Coconut oil	\$/mt	b/	1,635	1,075	1,519	1,197	1,408	1,610	1,860	2,082	1,978	1,990	2,277
Fish meal	\$/mt		1,596	1,815	1,699	1,748	1,717	1,719	1,612	1,606	1,581	1,592	1,645
Groundnuts	\$/mt		1,568	1,892	1,765	2,010	1,821	1,684	1,544	1,409	1,481	1,434	1,313
Groundnut oil **	\$/mt	b/	2,203	2,035	1,796	1,842	1,823	1,793	1,724	1,666	1,661	1,664	1,673
Palm oil	\$/mt	b/	1,276	886	963	882	890	937	1,145	1,069	1,070	1,067	1,069
Palmkernel oil	\$/mt		1,617	990	1,412	1,063	1,214	1,453	1,917	1,991	1,962	1,947	2,064
Soybean meal	\$/mt	b/	548	541	442	464	463	448	394	365	368	358	368
Soybean oil	\$/mt	b/	1,667	1,119	1,022	949	986	1,051	1,101	1,040	1,048	1,069	1,005
Soybeans	\$/mt	b/	675	598	462	518	482	420	429	408	411	412	401
Grains													
Barley	\$/mt	b/	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Maize	\$/mt	b/	318.8	252.7	190.6	192.8	194.0	177.6	198.1	214.2	214.4	220.9	207.4
Rice, Thailand 5%	\$/mt	b/	436.8	553.7	588.4	632.3	617.3	586.3	517.7	446.7	478.0	437.0	425.0
Rice, Thailand 25%	\$/mt		429.7	532.9	559.1	599.3	584.0	557.7	495.3	431.0	459.0	424.0	410.0
Rice, Thailand A1	\$/mt		417.7	536.2	572.7	625.5	599.2	567.3	498.8	429.1	464.2	419.1	404.1
Rice, Vietnam 5%	\$/mt		404.5	523.7	557.5	608.4	567.0	542.7	511.7	409.1	447.3	401.7	378.4
Sorghum	\$/mt		...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Wheat, U.S., HRW **	\$/mt	b/	430.0	340.4	268.7	279.1	275.8	260.3	259.6	258.0	254.1	264.6	255.4
Wheat, U.S., SRW **	\$/mt		381.9	257.7	230.9	240.8	237.2	214.6	230.9	233.9	230.6	243.5	227.5
Other Food													
Bananas, EU	\$/kg		0.94	1.09	1.07	1.08	1.07	1.07	1.04	1.04	1.02	1.03	1.08
Bananas, U.S.	\$/kg	b/	1.49	1.60	1.23	1.61	1.38	1.02	0.92	1.18	1.11	1.25	1.18
Beef **	\$/kg	b/	5.62	4.90	5.93	5.37	5.93	6.27	6.16	6.62	6.46	6.62	6.77
Chicken **	\$/kg	b/	1.68	1.53	1.46	1.54	1.45	1.39	1.47	1.60	1.54	1.63	1.63
Lamb **	\$/kg		8.27	6.12	5.35	5.23	5.12	5.28	5.76	5.70	5.83	5.65	5.61
Oranges	\$/kg	b/	0.92	1.57	2.26	1.85	2.15	2.42	2.62	1.97	2.57	1.91	1.44
Shrimp	\$/kg		13.51	10.19	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Sugar, EU	\$/kg	b/	0.34	0.35	0.35	0.35	0.35	0.36	0.35	0.34	0.34	0.34	0.35
Sugar, U.S.	\$/kg	b/	0.79	0.89	0.84	0.89	0.84	0.81	0.83	0.81	0.80	0.82	0.82
Sugar, World	\$/kg	b/	0.41	0.52	0.45	0.49	0.43	0.43	0.45	0.41	0.40	0.42	0.40

continued on next page

Dünya Bankası Emtia Fiyat Verileri

2 Nisan 2025

	Unit	Annual Averages			Quarterly Averages				Monthly Averages				
		Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Dec	Jan-Mar	Apr-Jun	Jul-Sep	Oct-Dec	Jan-Mar	January	February	March	
		2022	2023	2024	2024	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2025	
Raw Materials													
Timber													
Logs, Africa	\$/cum		368.9	378.6	378.7	379.9	376.8	384.6	373.4	368.4	362.4	364.5	378.3
Logs, S.E. Asia	\$/cum	b/	228.0	212.4	196.7	200.5	191.1	200.0	195.4	195.3	190.2	196.1	199.7
Plywood	¢/sheets		418.2	389.5	360.9	367.8	350.5	366.9	358.4	358.3	348.9	359.7	366.2
Sawnwood, Africa	\$/cum		593.0	595.9	612.4	607.6	604.9	623.0	614.1	603.7	591.8	600.6	618.6
Sawnwood, S.E. Asia	\$/cum	b/	674.5	677.7	696.5	691.1	688.0	708.6	698.5	686.6	673.2	683.1	703.6
Other Raw Materials													
Cotton	\$/kg	b/	2.86	2.09	1.91	2.14	1.91	1.79	1.80	1.72	1.72	1.72	1.71
Rubber, RSS3	\$/kg		1.81	1.58	2.28	2.07	2.23	2.37	2.44	2.38	2.37	2.41	2.36
Rubber, TSR20 **	\$/kg	b/	1.54	1.38	1.75	1.58	1.69	1.76	1.98	1.97	1.93	2.01	1.98
Fertilizers													
DAP	\$/mt		772.2	550.0	563.7	599.2	536.7	546.7	572.1	600.5	582.7	603.8	615.1
Phosphate rock	\$/mt	b/	266.2	323.8	321.7	152.5	152.5	152.5	250.0	152.5	152.5	152.5	152.5
Potassium chloride **	\$/mt	b/	863.4	383.2	295.1	295.4	307.3	293.8	283.9	319.0	302.0	318.8	336.3
TSP	\$/mt	b/	716.1	480.2	474.6	451.3	450.4	505.8	490.8	479.0	478.0	480.6	478.5
Urea, E. Europe **	\$/mt	b/	700.0	358.0	338.3	338.9	313.7	340.8	359.7	403.8	380.5	436.5	394.5
Metals and Minerals													
Aluminum	\$/mt	b/	2,705	2,256	2,419	2,199	2,523	2,381	2,573	2,630	2,573	2,658	2,658
Copper	\$/mt	b/	8,822	8,490	9,142	8,444	9,751	9,198	9,175	9,354	8,991	9,331	9,740
Iron ore	\$/dmt	b/	121.3	120.6	109.4	123.3	113.0	99.9	101.4	101.6	99.6	105.1	100.1
Lead	\$/mt	b/	2,151	2,136	2,069	2,074	2,166	2,034	2,004	1,970	1,921	1,957	2,033
Nickel	\$/mt	b/	25,834	21,521	16,814	16,627	18,416	16,235	15,978	15,583	15,394	15,288	16,066
Tin	\$/mt	b/	31,335	25,938	30,066	26,218	32,262	31,608	30,177	31,831	29,612	31,833	34,048
Zinc	\$/mt	b/	3,481	2,653	2,776	2,446	2,834	2,776	3,048	2,836	2,819	2,800	2,889
Precious Metals													
Gold	\$/toz	c/	1,801	1,943	2,388	2,072	2,336	2,480	2,663	2,863	2,710	2,895	2,983
Platinum	\$/toz	c/	962	966	955	910	980	964	967	969	949	978	980
Silver	\$/toz	c/	21.8	23.4	28.3	23.4	28.8	29.5	31.4	31.9	30.4	32.2	33.2
Indexes (2010=100)													
Total	d/		142.5	108.0	105.1	104.4	108.6	104.6	103.0	105.1	108.1	105.4	101.9
Energy			152.6	107.0	101.5	102.5	105.3	101.3	96.9	99.3	103.5	99.2	95.1
Non Energy			122.1	110.2	112.5	108.2	115.1	111.2	115.4	117.1	117.2	118.2	115.7
Agriculture			119.3	110.9	115.0	111.2	116.4	113.6	118.8	120.3	122.3	121.5	117.0
Beverages			106.3	107.8	176.4	140.4	187.3	176.7	201.1	232.3	238.8	240.4	217.7
Food			138.1	125.4	115.8	117.6	116.6	113.3	115.9	113.0	114.4	113.8	110.7
Oil and Meals			145.2	118.9	106.9	107.0	106.2	104.7	109.6	103.7	103.9	103.5	103.6
Grains			150.4	133.0	112.9	117.4	116.3	108.8	108.9	107.9	109.4	109.5	104.7
Other Food			117.7	127.2	130.4	131.8	130.7	128.6	130.4	129.8	132.7	131.3	125.5
Raw Materials			80.3	77.1	81.6	80.5	79.9	82.2	83.9	81.0	82.4	79.8	80.8
Timber			80.1	79.1	79.6	79.4	78.4	81.0	79.7	78.6	76.9	78.3	80.5
Other Raw Materials			80.5	74.9	83.9	81.7	81.6	83.6	88.6	83.7	88.4	81.4	81.1
Fertilizers			235.7	153.5	117.6	116.4	113.5	119.7	120.9	128.7	124.3	133.5	128.4
Metals and Minerals			115.0	104.0	106.7	101.2	112.6	105.2	107.9	109.2	106.0	109.6	111.8
Base Metals	e/		122.4	109.0	114.1	105.1	120.8	113.8	116.9	118.3	114.8	118.4	121.9
Precious Metals			136.8	147.3	180.2	155.4	177.5	187.2	200.6	213.8	202.6	216.1	222.7

Notes and Abbreviations:

a/ Included in the energy index; b/ Included in the non-energy index; c/ Included in the precious metals index; d/ Metals and Minerals excluding iron ore.

\$ = US dollar bbl = barrel cum = cubic meter dmt = dry metric ton kg = kilogram mmbtu = million British thermal units mt = metric ton toz = troy oz
.. = not available ** = see next page "Changes in the recent issues"

continued on next page

SANAYİ VE EĞİTİM EL ELE

HABERİN DEVAMI

Toplantıya; İl Millî Eğitim Müdürlüğü temsilcileri, Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri yöneticileri ile bu okulların ilgili bölümleriyle eşleştirilen firmaların temsilcileri katılım sağladı. Katılımcılar, sanayi ile eğitim kurumları arasında köprü kuracak projeye dair görüş alışverişinde bulundu. Toplantıda **İstanbul Sanayi Odası** yetkilileri tarafından protokolün kapsamı, hedefleri ve uygu-

lanacak süreçlere ilişkin bilgilendirici bir sunum yapıldı. Sunumda, sanayi ve eğitim dünyasının ortak çalışmasıyla hem öğrencilerin mesleki donanımının artırılması hem de iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikli bireylerin yetiştirilmesinin amaçlandığı vurgulandı. Proje ile Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde okuyan öğrencilerin uygulamalı eğitim olanakları genişletilecek, öğ-

renciler sektör temsilcileriyle daha yakın temas kurarak gerçek iş ortamında deneyim kazanacak. Aynı zamanda sanayi kuruluşları da ihtiyaç duyduğu donanımlı iş gücünü doğrudan eğitim sürecinde yönlendirme fırsatı bulacak. Toplantı, Sivas'ın eğitim ve sanayi alanında ortak hedefler doğrultusunda atacağı adımların başlangıcı olarak görülüyor.

Bu iş birliğinin, hem öğrencilerin istihdam olanaklarını artırması hem de yerel sanayinin rekabet gücünü yükseltmesi bekleniyor.

Bu protokol sayesinde Sivas'ta mesleki eğitime olan ilginin ve kalite standartlarının artması hedefleniyor. Proje, önümüzdeki süreçte gerçekleştirilecek uygulama-

/KAZIM MERT ÖNDER

ŞIRNAK HEYETİ, CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI YILMAZ'LA YENİ YATIRIM FIRSATLARINI GÖRÜŞTÜ

Şırnak ve Hakkari illerinin kalkınması için kritik bir adım atıldı. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** öncülüğündeki heyet, Ankara'da Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile bir araya gelerek, bölgeye özel teşvik ve yatırım önerilerini içeren kapsamlı bir dosya sundu.

Özellikle tekstil ve hazır giyim sektörlerinin potansiyelinin artırılmasına yönelik yapılan görüşmeler, bölgesel kalkınmanın hızlanmasına katkı sağlayacak.

İSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **İrfan Özhamaratlı**, **TOBB** Konfeksiyon ve Hazır Giyim **Sanayii** Meclisi Başkanı Şeref Fayat, Şırnak Ticaret ve **Sanayi Odası** Başkanı Osman Geliş ve **İSO** Yönetim Kurulu ile Meclis Üyelerinin bulunduğu heyet, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile kapsamlı bir toplantı gerçekleştirdi.

Emek Yoğun Sektörler İçin Stratejik Destek Talebi

arasındaki iş birliği ve koordinasyonun artırılması gerektiği de bir diğer önemli konu olarak gündeme geldi. Bölgesel kalkınma sürecinde, tüm paydaşların etkili iletişim kurarak ortak akıl doğrultusunda hareket etmeleri gerektiği üzerinde duruldu.

Bölgesel Kalkınma İçin Umud Verici Temaslar

Bu anlamlı ziyaret, sadece Şırnak ve Hakkari için değil, tüm Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri için büyük bir umut ışığı oldu.

Sanayi yatırımlarının artırılması, istihdamın geliştirilmesi ve bölgesel farkların azaltılması adına atılan bu adımlar, Türkiye'nin daha dengeli ve kapsayıcı bir kalkınma yolunda ilerlediğini gösteriyor.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ı ziyaret eden heyet şu isimlerden oluştu:

- **İrfan Özhamaratlı** – **İSO** Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Toplantının ana gündemi, Şırnak ve Hakkari'deki emek yoğun sektörlerin desteklenmesi ve bölgesel kalkınmanın hızlandırılmasıydı.

Özellikle tekstil ve hazır giyim sektörlerinin potansiyelinin artırılması gerektiği vurgulandı. Hazır giyim ve tekstil sektörlerinin, Türkiye ekonomisine olan katkıları ve istihdam yaratma kapasitesine dikkat çekildi. Her iki sektör de sadece ihracat değil, aynı zamanda bölgedeki gençlere iş kapıları açan stratejik sektörler olarak öne çıkıyor.

Yatırım ve Teşvik Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Toplantıda, bölgeye özel yatırım teşviklerinin ve destek mekanizmalarının oluşturulmasının önemine vurgu yapıldı.

Kamu ve özel sektör

- **Şeref Fayat** – **TOBB** Konfeksiyon ve Hazır Giyim **Sanayii** Meclisi Başkanı
- **Osman Geliş** – Şırnak Ticaret ve **Sanayi Odası** Başkanı
- **Vehbi Canpolat**, **Hüseyin Çetin** – **İSO** Yönetim Kurulu Üyeleri
- **Cenk Gogo**, **Suat Öztürk**, **Süleyman Orakçıoğlu**, **Salih Çetinkaya** – **İSO** Meclis Üyeleri

Bu önemli temas, bölgenin ekonomik kalkınması için güçlü bir sinerji yaratmayı hedefliyor.

Bölgede **sanayi** yatırımlarının artırılması, istihdamın güçlendirilmesi ve kalkınma sürecinin hızlandırılması adına atılan adımlar, bölge halkı için büyük bir fırsat anlamına geliyor. (Haber: Sekvan KÜDEN)